

Komunikat Komisji dotyczący przedłużenia okresu obowiązywania komunikatu Komisji do państw członkowskich w sprawie zastosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do krótkoterminowego ubezpieczenia kredytów eksportowych

(2018/C 457/04)

I. Wprowadzenie

Przedłużenie okresu obowiązywania Komunikatu Komisji do państw członkowskich w sprawie zastosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do krótkoterminowego ubezpieczenia kredytów eksportowych

- 1) Zgodnie z pkt 40 Komunikatu Komisji do państw członkowskich w sprawie zastosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do krótkoterminowego ubezpieczenia kredytów eksportowych („komunikat”) ⁽¹⁾ stosowany jest on do dnia 31 grudnia 2018 r.

Zbywalność ryzyka związanego z krótkoterminowymi kredytami eksportowymi wobec Grecji

- 2) Pkt 13 komunikatu stanowi, że ubezpieczyciele państwowi ⁽²⁾ nie mogą oferować krótkoterminowego ubezpieczenia kredytów eksportowych dla ryzyka zbywalnego. Ryzyko zbywalne zdefiniowane jest w pkt 9 jako ryzyko polityczne i handlowe o maksymalnym okresie ryzyka krótszym niż dwa lata, odnoszące się do nabywców publicznych i niepublicznych w państwach umieszczonych w wykazie znajdującym się w załączniku do komunikatu.
- 3) Ze względu na brak zdolności ubezpieczeniowej lub reasekuracyjnej do pokrycia wywozu do Grecji Komisja wprowadziła zmiany w komunikacie i tymczasowo wykluczyła Grecję z wykazu państw o ryzyku zbywalnym w 2013 r. Od tego czasu zmiana ta była kilkakrotnie przedłużana ⁽³⁾. Ostatnie przedłużenie wygasa w dniu 31 grudnia 2018 r.
- 4) W rezultacie od dnia 1 stycznia 2019 r. Grecja byłaby uznawana za kraj o ryzyku zbywalnym, ponieważ wszystkie państwa członkowskie UE figurują w wykazie państw o ryzyku zbywalnym, który to wykaz znajduje się w załączniku do komunikatu.
- 5) Zgodnie z pkt 36 komunikatu kilka miesięcy przed upływem okresu obowiązywania ostatniej zmiany Komisja rozpoczęła przegląd zdolności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej do pokrycia wywozu do Grecji, aby stwierdzić, czy obecne warunki rynkowe uzasadniają powrót Grecji do wykazu państw o ryzyku zbywalnym z dniem 1 stycznia 2019 r., lub czy też możliwości rynku pozostają nadal niewystarczające, aby objąć ubezpieczeniem wszelkie ekonomicznie uzasadnione ryzyko, i w związku z tym konieczne jest przedłużenie usunięcia.

II. Ocena

Przedłużenie okresu obowiązywania komunikatu

- 6) Zważywszy na potrzebę zapewnienia ciągłości i pewności prawnej w traktowaniu pomocy państwa w dziedzinie krótkoterminowych ubezpieczeń kredytów eksportowych, uznaje się za właściwe stosowanie obecnego komunikatu do dnia 31 grudnia 2020 r. Pozwoli to na dostosowanie jego daty wygaśnięcia do okresu obowiązywania większości wytycznych dotyczących pomocy państwa, przyjętych w ramach programu unowocześnień polityki w dziedzinie pomocy państwa.

Zbywalność krótkoterminowego ubezpieczenia kredytów eksportowych wobec Grecji

- 7) Zgodnie z sekcją 5.2 komunikatu Komisja przeprowadziła ocenę w oparciu o kryteria określone w pkt 33: możliwości sektora prywatnych ubezpieczeń kredytów, rating państwa oraz rezultaty sektora przedsiębiorstw (zwłaszcza przypadki niewypłacalności).

⁽¹⁾ Komunikat Komisji do państw członkowskich w sprawie zastosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do krótkoterminowego ubezpieczenia kredytów eksportowych (Dz.U. C 392 z 19.12.2012, s. 1).

⁽²⁾ Ubezpieczyciel państwowy jest zdefiniowany w komunikacie jako przedsiębiorstwo lub inna organizacja oferujące ubezpieczenie kredytów eksportowych, przy wsparciu państwa członkowskiego lub działające w jego imieniu, lub państwo członkowskie oferujące ubezpieczenie kredytów eksportowych.

⁽³⁾ W 2013 r. (Dz.U. C 372 z 19.12.2013, s. 1), na początku 2015 r. (Dz.U. C 28 z 28.1.2015, s. 1), w czerwcu 2015 r. (Dz.U. C 215 z 1.7.2015, s. 1), w czerwcu 2016 r. (Dz.U. C 244 z 5.7.2016, s. 1), w czerwcu 2017 r. (Dz.U. C 206 z 30.6.2017, s. 1), a ostatnio w czerwcu 2018 r. (Dz.U. C 225 z 28.6.2018, s. 1).

- 8) Przy określaniu, czy niewystarczające możliwości sektora prywatnego, aby pokryć wszelkie ekonomicznie uzasadnione ryzyko, uzasadniają przedłużenie tymczasowego usunięcia Grecji z wykazu państw o ryzyku zbywalnym, Komisja przeprowadziła konsultacje z państwami członkowskimi, prywatnymi ubezpieczycielami kredytów oraz innymi zainteresowanymi stronami i uzyskała od nich stosowne informacje. W dniu 11 października 2018 r. Komisja opublikowała wezwanie do udzielenia informacji w sprawie dostępności krótkoterminowych ubezpieczeń kredytów eksportowych w odniesieniu do wywozu do Grecji⁽¹⁾. Termin nadsyłania odpowiedzi upłynął w dniu 9 listopada 2018 r. Komisja otrzymała 21 odpowiedzi od państw członkowskich i dwie odpowiedzi od innych zainteresowanych stron.
- 9) Z informacji przekazanych Komisji w ramach publicznego wezwania do udzielenia informacji wynika, że prywatni ubezpieczyciele krótkoterminowych kredytów eksportowych nadal stosują zaostrzone warunki objęcia ubezpieczeniem wywozu do Grecji we wszystkich sektorach wymiany handlowej. Jednocześnie ubezpieczyciele państwowi nadal odnotowywali znaczny popyt na ubezpieczenia kredytu w odniesieniu do wywozu do Grecji, co potwierdza ograniczoną dostępność ubezpieczenia prywatnego. Spośród państw członkowskich sześć wyraźnie zażądało przedłużenia obecnego wykluczenia Grecji z wykazu państw o ryzyku zbywalnym, cztery wskazały, że nie sprzeciwiają się przedłużeniu, a trzy uznały wywóz za zbywalny ze względu na przywrócenie stabilności gospodarczej w Grecji. Wielu respondentów zauważyło popyt na publiczne kredyty eksportowe oraz brak zainteresowania prywatnymi ubezpieczeniami kredytów eksportowych w odniesieniu do Grecji. Spośród pozostałych zainteresowanych stron jedna uznała, że sytuacja w Grecji uległa poprawie i stwierdziła, że krótkoterminowe ryzyko w Grecji może być objęte ubezpieczeniem prywatnym, podczas gdy inna opowiadała się za przedłużeniem okresu usunięcia Grecji z wykazu krajów o ryzyku zbywalnym.
- 10) Mimo stopniowego spadku liczba kredytów zagrożonych utrzymuje się w Grecji na wysokim poziomie. Dane te pozwalają zrozumieć, dlaczego nie odnotowano jeszcze poprawy w sektorze prywatnych krótkoterminowych ubezpieczeń kredytów eksportowych. Wynika z nich jasno, że istnieje ryzyko, że przedsiębiorstwa w Grecji mogą nie być w stanie opłacić swoich faktur. Kredyty zagrożone z sektora prywatnego w Grecji stanowią *de facto* połowę wartości kredytów brutto sektora prywatnego. W przypadku sektora bankowego kredyty zagrożone stanowią około 44,6 % kredytów brutto⁽²⁾, a liczba ta odpowiada jednocześnie średnio 3,6 % dla UE w tym samym okresie (II kwartał 2018 r.). Przy tak wysokiej liczbie kredytów zagrożonych ubezpieczenia prywatne są postrzegane jako zbyt ryzykowne. Mimo że statystyki te stopniowo się poprawiają dzięki wzmocnionym ramom restrukturyzacji kredytów zagrożonych, rynek prywatnych krótkoterminowych ubezpieczeń kredytów eksportowych dla Grecji wciąż nie istnieje.
- 11) Ratingi Grecji wyglądają obecnie następująco: B3 (Moody's), B+ (Standard & Poor's) i BB- (Fitch). Wszystkie powyższe okoliczności sprawiają, że Grecja trafia do kategorii niskiej oceny kredytowej, i wskazują na znaczące ryzyko dla wierzycieli. Od sierpnia 2018 r. Europejski Bank Centralny nie dopuszcza już greckich obligacji skarbowych jako zabezpieczenia. Europejski Bank Centralny nie włącza ponadto tych obligacji do swojego programu nabywania obligacji.
- 12) Greckie dziesięcioletnie obligacje skarbowe są aktualnie⁽³⁾ przedmiotem obrotu ze stopą zwrotu w wysokości około 4,4 %. Ta stopa zwrotu jest o wiele niższa niż przed rokiem, ale wciąż przewyższa stopę zwrotu obligacji pozostałych państw członkowskich UE⁽⁴⁾.
- 13) Gospodarka grecka powróciła do łagodnego wzrostu w 2017 r. Z danych udostępnionych przez grecki organ statystyczny w październiku 2018 r. wynika, że w 2017 r. realny PKB wzrósł o 1,5 %⁽⁵⁾. Jeżeli zaangażowanie na rzecz reform i tempo wdrażania utrzymają się, oczekuje się przyspieszenia wzrostu realnego PKB w latach 2018 i 2019.
- 14) W związku z powyższym Komisja uważa, że brak jest wystarczającej zdolności prywatnej do pokrycia wszelkiego ekonomicznie uzasadnionego ryzyka i postanawia przedłużyć okres usunięcia Grecji z wykazu państw o ryzyku zbywalnym do dnia 31 grudnia 2019 r. W niniejszym przypadku zastosowanie mają warunki ubezpieczenia określone w sekcji 4.3 komunikatu.

Zmiana komunikatu

- 15) Komisja zdecydowała, że obecny komunikat będzie obowiązywać do dnia 31 grudnia 2020 r.

⁽¹⁾ http://ec.europa.eu/competition/consultations/2018_stec_greece/index_en.html

⁽²⁾ <https://www.eba.europa.eu/documents/10180/2385362/EBA+Dashboard+-+Q2+2018.pdf>

⁽³⁾ Październik 2018 r.

⁽⁴⁾ W odniesieniu do stopy zwrotu dziesięcioletnich niemieckich obligacji Bund odpowiada to spreadowi o wartości około 4 %.

⁽⁵⁾ <http://www.statistics.gr/en/home/>

16) W okresie od dnia 1 stycznia 2019 r. do dnia 31 grudnia 2020 r. stosuje się następującą zmianę Komunikatu Komisji do państw członkowskich w sprawie zastosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do krótkoterminowego ubezpieczenia kredytów eksportowych:

— załącznik otrzymuje brzmienie:

„Lista państw o ryzyku zbywalnym:

Belgia	Cypr	Słowacja
Bułgaria	Łotwa	Finlandia
Czechy	Litwa	Szwecja
Dania	Luksemburg	Zjednoczone Królestwo
Niemcy	Węgry	Australia
Estonia	Malta	Kanada
Irlandia	Niderlandy	Islandia
Grecja ⁽¹⁾	Austria	Japonia
Hiszpania	Polska	Nowa Zelandia
Francja	Portugalia	Norwegia
Chorwacja	Rumunia	Szwajcaria
Włochy	Słowenia	Stany Zjednoczone Ameryki”.

⁽¹⁾ Grecja została tymczasowo usunięta z wykazu państw o ryzyku zbywalnym do dnia 31 grudnia 2019 r.